

De què

10/IV/1980

Segurament que el defecte més sobresortint de l'elocució catalana actual, de l'expressió pública i oral de la nostra llengua, és l'ús de la preposició de davant el mot conjuntiu que, és a dir, «de que», que hom transforma generalment en «de què», amb el segon mot fort, per tal d'evitar la coincidència de dos monosíl·labs àtons.

Quan un mot —generalment un verb, però també un nom o un adjectiu— regeix la preposició de, és a dir, demana un complement introduït per aquesta preposició, si aquest complement és una oració que s'introdueix amb la conjunció que, s'ha de produir l'abidació de la preposició. Així, les frases Es queixen de la seva sort. Heus ací la prova del delicté. Estic desitjós de veure-la, esdevenen Es queixen que no tenen sort. Heus ací la prova que ho ha fet ell. Estic desitjós que vingui. La caiguda o omissió, en aquests casos, de la preposició, és un prescripció gramatical ben coneguda i categòrica, encara que algunes vegades origina, és cert, alguns conjunts una mica forçats, que se solen desfer amb la introducció d'un mot coixí. Qui ignora aquesta norma, o no s'hi vol sotmetre, o no se sap desempallegar d'un vici contret, continua dient «Vet ací la prova de que (o de què) s'ha equivocat», «S'adonen de que (o de què) ho fan mal fet», «Amb el desig de que (o de què) vingues».

Però el que és encara més greu i lamentable és que n'hi ha molts que introdueixen la preposició de fins i tot en els casos de règim directe, davant qualsevol que conjuntiu, contradient l'ús més normal, habitual i popular, després de verbs com dir, comunicar, escriure, pensar-se, semblar, creure, procurar, intentar, decidir, etc., així com en locucions conjuntives com malgrat que: segons que, tot i que, transformades en «malgrat de que», «segons de que», «tot i de que». «Em dia de que no pòb», «Em sembla de que s'arreglarà», «Es pensa de que te l'ao», «Creiem de que agradarà», «Esperem de que es divertiran», «Ho faran malgrat de que hi perdin diners»... És certament un vici de llenguatge encomanadis, cada dia mes estes, que a molts els ha de costar d'eliminar. Però creiem que seria lícit esperar un esforç per part de tots aquells en qui cal suposar un cert nivell cultural o intel·lectual, per tal de contribuir a presentar un model vàlid d'expressió culta i normal, exempta de les tares mes grogüeres i de les imortacions mes escandaloses.

Albert Jane